

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

92

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Jasna Omejec, predsjednica, te suci Mato Arlović, Marko Babić, Snježana Bagić, Slavica Banić, Mario Jelušić, Davor Krapac, Ivan Matija, Antun Palarić, Aldo Radolović, Duška Šarin i Miroslav Šeparović, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenuo Zsolt Tamas Hernadi iz Republike Mađarske, kojeg zastupa Ico Škarpa, odvjetnik iz Splita, na sjednici održanoj 10. prosinca 2014. jednoglasno je donio

RJEŠENJE

I. Ustavna tužba se odbacuje.

II. Ovo rješenje objavit će se u »Narodnim novinama«.

O b r a z l o ž e n j e

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Podnositelj je 9. siječnja 2014. podnio ustavnu tužbu na temelju ovlaštenja sadržanog u članku 63. stavku 1. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) prije no što je protiv rješenja suca istrage Županijskog suda u Zagrebu broj: 1. Kir-Us-768/13 od 27. rujna 2013. iscrpio put pravne zaštite.

Rješenjem suca istrage podnositelju je određen istražni zatvor na temelju članka 123. stavka 1. točke 1. Zakona o kaznenom postupku (»Narodne novine« broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka USRH, 143/12., 56713. i 145/13.; u daljnjem tekstu: ZKP), koji može trajati najdulje jedan (1) mjesec računajući od trenutka lišenja slobode podnositelja.

2. U ustavnoj tužbi podnositelj obrazlaže povredu prava na suđenje u razumnom roku, zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) odnosno člankom 6. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (»Narodne novine – Međunarodni ugovori« broj 18/97., 6/99. – pročišćeni tekst, 8/99. – ispr., 14/02., 1/06. i 2/10.; u daljnjem tekstu: Konvencija), ali zaključno traži da Ustavni sud ukine rješenje suca istrage broj: 1. Kir-Us-768/13 od 27. rujna 2013. o određivanju istražnog zatvora Županijskog suda u Zagrebu.

2.1. Podnositelj je 22. siječnja 2014. Ustavnom sudu podnio i prijedlog za odgodu primjene osporavanog akta, odnosno rješenja suca istrage o određivanju istražnog zatvora od 27. rujna 2013.

3. U ustavnosudskom postupku pribavljeno je očitovanje suca istrage koji je i donio osporeno rješenje i očitovanje predsjednice kaznenog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vrhovni sud), s naglaskom na pružanju informacije o praksi tog suda u vezi s pitanjem dopuštenosti žalbe osumnjičenika/okrivljenika protiv rješenja o određivanju istražnog zatvora ili neke druge mjere osiguranja nazočnosti u slučaju kada osumnjičenik/okrivljenik nije dostupan našim pravosudnim tijelima (pa bi, primjerice, žalbu bi mogao podnijeti samo njegov branitelj).

II. ČINJENICE I OKOLNOSTI PREDMETA

4. Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (u daljnjem tekstu: USKOK) je sucu istrage podnio prijedlog za određivanje istražnog zatvora protiv podnositelja tijekom istražnog postupka zbog kaznenog djela davanja mita iz članka 348. stavka 1. Kaznenog zakona («Narodne novine» broj 110/97., 27/98. – ispr., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08. i 57/11.).

Sudac istrage Županijskog suda u Zagrebu odredio je rješenjem od 27. rujna 2013. istražni zatvor protiv podnositelja, na temelju članka 123. stavka 1. točke 1. ZKP-a, koji može trajati najdulje jedan (1) mjesec, računajući od trenutka lišenja slobode.

U obrazloženju rješenja sudac istrage naveo je da je USKOK u četiri navrata upućivao zamolnice za međunarodnu pravnu pomoć nadležnom pravosudnom tijelu Republike Mađarske, i to u dva navrata je zamolbenim putem zatraženo ispitivanje podnositelja, a dva puta je traženo uručenje poziva za njegovo ispitivanje. Sve četiri zamolnice odbijene su s obrazloženjem da bi udovoljenje ugrozilo mađarske nacionalne interese.

Rješenjem predsjednika Županijskog suda u Zagrebu broj: 14 Su-3/13-1050 od 27. rujna 2013. odvjetnica dr. sc. Laura Valković postavljena je za braniteljicu po službenoj dužnosti podnositelju ustavne tužbe.

Braniteljica Valković je 4. listopada 2013. Županijskom sudu u Zagrebu podnijela žalbu protiv rješenja o određivanju istražnog zatvora podnositelju. Žalba je, sa cjelokupnim spisom, 10. listopada 2013. dostavljena na odlučivanje izvanraspravnom vijeću Županijskog suda u Zagrebu. Izvanraspravno vijeće Županijskog suda u Zagrebu je, uz dopis broj: 10-II-Kv-Us-181/13-2, 11. listopada 2013. vratilo spis sucu istrage u kaznenom predmetu protiv podnositelja. Uvidom u spis predmeta predsjednica vijeća Županijskog suda u Zagrebu utvrdila je da podnositelj po raspisanoj tjeratici nije uhićen, odnosno da mu nije uručeno rješenje o određivanju istražnog zatvora, pa rok za žalbu protiv tog rješenja određen člankom 134. ZKP-a nije počeo teći. Žalbu braniteljice podnositelja Županijski sud u Zagrebu ocijenio je preuranjenom i o njoj nije odlučivano.

III. PRIGOVORI PODNOSITELJA

5. U ustavnoj tužbi podnositelj je naveo povredu prava na suđenje u razumnom roku (članak 29. stavak 1. Ustava odnosno članak 6. stavak 1. Konvencije), prava na slobodu zajamčenog člankom 22. Ustava u vezi s člankom 16. stavkom 2. Ustava i člankom 5. stavkom 1. Konvencije, prava na obrazloženu sudsku odluku, kao jednog aspekta prava na pravično suđenje, prava zajamčenih člankom 14. Ustava i povredu presumpcije nedužnosti (članak 28. Ustava).

Povredu prava na suđenje u razumnom roku podnositelj je, između ostalog, obrazložio sljedećim navodima:

»Za ocjenu da li je počinjena povreda prava na suđenje u razumnom roku, potrebno je odrediti koliki je 'razuman rok' u konkretnom slučaju.

Sukladno odredbama Zakona o kaznenom postupku, čl. 122. st. 3.: 'U predmetu u kojemu je određen istražni zatvor postupa se osobito žurno', te čl. 11. st. 2.: 'Postupak se mora provesti bez odugovlačenja, a u postupcima u kojima je okrivljeniku privremeno oduzeta sloboda, sud i državna tijela postupat će osobito žurno'.

S obzirom da se u konkretnom slučaju radi o predmetu u kojem je određen istražni zatvor, pa se sukladno citiranim odredbama ZKP radi o osobito žurnom postupku, potrebno je utvrditi koliki je 'razuman rok' u sličnim osobito žurni postupcima.

(...)

Za zaključiti je da predmetni žalbeni postupak traje šest, (6) puta dulje od prosječnog trajanja žalbenog postupka u sličnim predmetima, a tri, (3) puta dulje od najdužeg trajanja žalbenog postupka u sličnim predmetima.

Imajući u vidu takvu ukupnu duljinu postupka, te ocjenjujući da složenost predmeta ne može opravdati takvo trajanje, smatramo da je podnositelju povrijeđeno pravo na pravično suđenje u dijelu koji se odnosi na razumnu duljinu postupka, zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava RH.«

Podnositelj je u ustavnoj tužbi naveo da nije sporno da mu sudski poziv u konkretnom kaznenom postupku nikada nije uredno uručen u smislu mjerodavnih odredbi ZKP-a, te je obrazložio da u konkretnom slučaju »postoji problem (ne)uredne dostave poziva, a ne izbjegavanja poziva, slijedom čega se na konkretnu situaciju nije